

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-112/16-7

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

R J E Š E N J E

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Lidije Vukičević, predsjednice vijeća, mr.sc. Inge Vezmar Barlek, Eveline Čolović Tomić, mr.sc. Ivica Kujundžića, Senke Orlić-Zaninović, članova vijeća, te sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku po službenoj dužnosti, radi ocjene zakonitosti općeg akta, na sjednici održanoj dana 30. ožujka 2017.

r i j e š i o j e

Postupak se obustavlja.

Obrazloženje

U predmetu ovog Suda, poslovni broj: Usž-1179/2015, koji se vodi po žalbi L. P. iz O., R. 8 i I. K. iz O., K. Z. 19, protiv presude Upravnog suda u Osijeku, broj: UsI-1361/14-12 od 13. svibnja 2015. godine postavilo se pitanje zakonitosti općeg akta, Odluke o izmjenama i dopunama Prostornog plana Osječko-baranjske županije („Županijski glasnik“, broj 4/10.) i to odredbe članka 192. koja glasi:

(1) Jedinice lokalne samouprave koje su u PPUO/G utvrdile građevinsko područje za uređenje odlagališta komunalnog otpada, mogu urediti ta odlagališta u skladu s važećim propisima i koristiti ih za odlaganje do uključivanja u cjeloviti sustav gospodarenja otpadom na razini županije. Nova građevinska područja za tu namjenu nije moguće utvrđivati, a lokacije označene simbolima u POUO/G se smatraju nevažećim.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, nova građevinska područja odlagališta otpada moguće je kroz izradu PPUO/G-a osnivati za potrebe sanacije zatečenih lokacija otpadom onečišćenog tla.

(...)

U konkretnom upravnom postupku izdavanja lokacijske dozvole pojavilo se pitanje može li u tom postupku stranka osporavati izdanu lokacijsku dozvolu, koja je donijeta u skladu s izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Grada O., njegovim izmjenama iz 2012. kojim je određen prostor u grafičkom dijelu plana tako da je određen prostor obuhvata sanacije odlagališta, u skladu s kojim obuhvatom istog grafičkog dijela je i izdana lokacijska dozvola.

U vrijeme izmjene već je bio na snazi Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagalište otpada (Narodne novine, broj 117/07., 111/11.), koji je u

članku 21. stavak 2. propisivao dužnost odlagatelja za postojeća odlagališta koja ne zadovoljavaju uvjete utvrđene ovim Pravilnikom, u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovog Pravilnika izraditi plan sanacije i/ili zatvaranja odlagališta prema uvjetima iz ovog Pravilnika i dostaviti ga nadležnom tijelu na suglasnost. Istim Pravilnikom u dodatku 1. pod točkom 1.1. sadržana je odredba:

„Lokacija odlagališta otpada mora biti udaljena najmanje 500 m od naseljenog područja gdje stalno borave ljudi“.

Slijedom iznijetog postavilo se pitanje je li ova odredba primjenjiva na već postojeća odlagališta koja se nalaze u postupku sanacije i radi li se o odredbi koju treba poštovati pri izradi prostorno-planske dokumentacije, kada se određuje lokacija novog odlagališta, onog kojeg treba predvidjeti u prostorno-planskoj dokumentaciji koja je u izradi. Stoga je u ovom postupku zatraženo od Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, kao i Ministarstva zaštite okoliša i energetike da se očituju u odnosu na odredbu Pravilnika iz dodatka 1., odnosi li se samo na nove lokacije odlagališta ili na odlagališta koja su u sanaciji, te je li mjerodavna ova odredba Pravilnika (o udaljenosti) u postupku izdavanja lokacijske dozvole za sanaciju odlagališta u situaciji kada je već izmijenjen prostorni plan grada, ili je mjerodavna u postupku izrade ili izmjene plana, kada se radi o sanaciji odlagališta.

U svom odgovoru Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja navodi da je Prostornim planom uređenja Grada O. odnosno njegovim izmjenama i dopunama („Službeni glasnik Grada Osijeka“, broj 8/05., 5/09., 17A/09. ispr., 12/10. i 12/12.) između ostalog prošireno izdvojeno građevinsko područje komunalnog odlagališta otpada L. V. u svrhu sanacije, u skladu s odredbama navedenog članka 192. Prostornog plana Osječko-baranjske županije te sukladno odredbama članka 76. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine, broj 153/13.), koji propisuje da prostorni plan uređenja grada, odnosno općine određuje, između ostalog, građevinsko područje naselja, izdvojeno građevinsko područje izvan naselja i izdvojeni dio građevinskog područja naselja.

Granica izdvojenog građevinskog područja izvan naselja, u konkretnom slučaju odlagališta komunalnog otpada ne utvrđuje se prostornim planom županije, nego prostornim planom uređenja općine odnosno grada. Odredbom članka 53. stavak 2. Prostornog plana uređenja Grada O. utvrđuje se da će se odlaganje komunalnog otpada na području Grada O., do ustroja Centra za gospodarenje otpadom, vršiti na postojećem odlagalištu komunalnog otpada L. V.. Kartografskim prikazom 1. korištenje i namjena površina utvrđene su granice izdvojenog građevinskog područja i za naselja, odlagališta otpada L. V., prostorno-planske oznake O.

Odredbom iz dodatka 1. Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpadom, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (Narodne novine, broj 117/07. i 111/11.) utvrđuje se da lokacija odlagališta otpada mora biti udaljena najmanje 500 m od naseljenog područja gdje stalno borave ljudi. Iz te odredbe proizlazi da se ista odnosi na nove lokacije odlagališta. Osim toga, uvidom u grafičke prikaze prostornih planova prema mišljenju tog Ministarstva proizlazi da je proširenje odlagališta komunalnog otpada planirano zadnjim i predzadnjim izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Grada O. („Službeni glasnik Grada Osijeka“, broj 12/10. i 12/12.), te predviđa proširenje granica odlagališta, ali ne prema naseljenom području. Udaljenost odlagališta komunalnog otpada prema naseljenom području u jednom dijelu je manja od 500 m, ali to nije bilo predmet izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada O. („Službeni glasnik Grada Osijeka“, broj 12/10. i 12/12.).

U svom očitovanju Ministarstvo zaštite okoliša i energetike navodi da je za istaknuti, prema logici stvari, da odredbe dodatka 1. Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (Narodne novine, broj 117/07. i 111/11.) nije moguće uvijek primijeniti na sva odlagališta koja se saniraju, odnosno na postojeća odlagališta otpada koja su u postupku sanacije. Za napomenuti je da su postojeća odlagališta mogli sanirati ex-situ ili in-situ, te

da se za ex-situ metodu podrazumijeva prebacivanje kompletnog otpada na neko drugo uređeno odlagalište otpada, dok se za drugu metodu mogu koristiti dvije opcije. Prva opcija in-situ metode je da se uz staro odlagalište na istoj lokaciji uredi nova ploha za prihvatanje otpada na koju bi se preselio sav postojeći, stari otpad, a druga opcija navedene metode predviđa da se unutar postojeće granice odlagališta uredi nova ploha za prihvatanje komunalnog otpada, dok se stari otpad ne seli, već se sanira na način da se ugradi sistem plinskih bunara za pasivno otplinjavanje, te se prekrije pokrovnim brtvenim slojem i ozeleni kako bi se minimaliziralo daljnje imitiranje štetnih tvari u okoliš. Kako je za prvu metodu ex-situ potrebno izdvojiti znatna sredstva, to se u praksi češće primjenjuje druga metoda koja ide za tim da se svugdje gdje je to moguće, izgradnja nove plohe i prateće infrastrukture planira unutar granica postojećeg odlagališta, dok se ondje, gdje to nije moguće, ide na otkup susjednih parcela, a s tim u vezi i na izmjenju prostorno-planske dokumentacije.

U vezi primjene i tumačenja odredbi Prostornog plana uređenja grada O. (izmjene i dopune Prostornog plana uređenja grada Osijeka, „Sl. glasnik“, 12/12.) i njegovog odnosa s člankom 192. Odluke o izmjenama i dopunama Prostornog plana Osječko-baranjske županije, ističu da to nije u nadležnosti ovog ministarstva te upućuju na nadležno Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja.

U cilju potvrde ranije izrečenog o primjeni Pravilnika, u prilogu dopisa dostavljaju dokumentaciju vezanu za odlagalište komunalnog otpada „D.“ odlagalište komunalnog otpada „K.“ i odlagalište komunalnog otpada Grada K., iz koje dokumentacije je razvidno da je prilikom sanacije istih prihvaćena manja udaljenost od 500 m od naseljenog područja gdje stalno borave ljudi. Bitnim ističu da je nezahvalna uloga jedinice lokalne samouprave, u konkretnom slučaju Grada O., koji je dužan osigurati gospodarenje otpadom sukladno ciljevima zacrtanim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 94/13.), u koje ulazi i sanacija postojećeg odlagališta koja bi trebala biti gotova do kraja 2018. godine kada bi trebali biti gotovi regionalni centri za gospodarenje otpadom, a na što se obvezala i Republika Hrvatska prilikom potpisivanja pristupnih pregovora s Europskom unijom, sve pod prijetnjom tužbi radi neispunjenja prihvaćenih obveza.

Razmotrivši navedene odredbe Prostornog plana Osječko-baranjske županije, te odredbe Prostornog plana uređenja Grada O. (izmjene i dopune „Službeni glasnik“, 12/1.-dalje u tekstu: PPUG), i odredbu iz dodatka 1. Pravilnika, kao i odgovore oba Ministarstva, ovaj Sud ocjenjuje da odredbe članka 192. stavak 2. Odluke o izmjenama i dopunama Prostornog plana Osječko-baranjske županije, kao i izmjene Prostornog plana uređenja grada O. kojim je određen prostor u grafičkom dijelu za odlagalište otpada ne bi bile suprotne odnosno u nesuglasju s navedenom odredbom iz Dodatka 1 Pravilnika pod točkom 1.1., jer se ova odredba Pravilnika ne primjenjuje na već postojeća odlagališta u postupku sanacije, već na buduća odlagališta kada se prostorno-planskom dokumentacijom određuje lokacija novog odlagališta.

Pri tome treba navesti i to da je stupio na snagu novi Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (Narodne novine, broj 114/15.) koji u članku 23. stavak 1. propisuje (u prijelaznim odredbama) da sva postojeća odlagališta otpada u Republici Hrvatskoj moraju ispuniti zahtjeve ovog Pravilnika do 31. prosinca 2018., uz iznimku zahtjeva utvrđenih u prilogu 1. točki 1. ovog Pravilnika, a to je upravo odredba o općim uvjetima lokacije odlagališta među kojima je i odredba pod točkom 1.1., koja uvjetuje da odlagalište otpada mora biti udaljeno najmanje 500 m od naseljenog područja gdje stalno borave ljudi, osim lokacije Centra za gospodarenje otpadom.

Iz iznijetih razloga, odlučeno je obustaviti postupak temeljem članka 88. stavak 2. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10., 143/12., 152/14. i 94/16.), jer su prestale pretpostavke za vođenje postupka.

U Zagrebu, 30. ožujka 2017.

Predsjednica vijeća
Lidija Vukičević, v.r.